

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . „ 5—
 Četrt leta . . . „ 2.50
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . „ 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Italijani metali bombe na Postojno.

Cadorna komaj utekel smrti. — Topovski boji na italijanskem bojišču. — Rusi hočejo Černovice. — Spopadi ob Strypi in Putilovki. — Ruska ofenziva na severu popustila. — Nemci zavzeli Malancourt — Umirajoči Verdun. — Bombe na London. — Nizozemska se pripravlja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 2. aprila.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Danes dne 2. aprila zjutraj so vrgli sovražni zrakoplovi bombe na Postojno. Ubita sta bila 2 moža, več jih je pa bilo ranjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 2. aprila.

Francosko bojišče.

Pri Fayu južno od reke Somme se sovražni napad, ki je bil izvršen po kratki artilerijski pripravi, ni mogel vsled našega ognja razviti.

Vsled obstreljevanja Betheniville izhodno od Reimsa so povzročili Francozi med svojimi rojaki precejšnjih izgub. Ubite so bile tri žene in en otrok, pet mož, štiri ženske in eden otrok je bilo težko poškodovanih.

V zvezi s postojankami, zavzetimi dne 30. marca, so bili sovražnika očiščeni francoski jarki severno-izhodno od Haucourta v razsežnosti okrog 1000 metrov.

Na izhodnem bregu reke Moze so se dne 31. marca polastile naše čete po skrbni pripravi sovražnih obrambnih in bočnih naprav severno-zahodno in zahodno od vasi Vaux. Ko se je francoski ogenj na tem odseku danes proti jutru razvil do največje sile, je prišlo do pričakovanega protinapada. V ognju naših strojnih pušk in naše artilerije se je popolnoma izjalovil. Ne glede na težke krvave izgube je izgubil sovražnik pri našem napadu dne 31. marca neranjenih ujetih 11 častnikov, 720 mož ter 5 strojnih pušk.

Rusko bojišče.

Položaj je v obče nespremenjen. Na bojni črvi izhodno od Baranoviči je bilo vojno delovanje živahniješe, kakor dosedaj.

Goreči Verdun

„Lokalanzeiger“ poroča iz Geneve:

Število nepoškodovanih hiš v Verdunu je po zadnjih pariških poročilih zelo majhno. Požar sledi požaru. Napadujoča artilerija vedno čaka, da dosežejo njeni streli popolni uspeh, predno zopet pošljejo nove užigalne strele v mesto. Proti temu načinu obstreljevanja je skoro ves trud verdunske požarne brambе zamen.

Novi zračni napadi na London.

V noči od 31. marca na 1. aprila je oddelek nemških mornariških zrakoplovov priplul nad London in metati bombe na severozahodni del mesta in vojaš-

ke in železniške naprave, tovarne ter skladišča. Opažalo se je več razstrelb in požarov. Angleži so s svojimi obrambnimi topovi zelo srdito obstreljevali napadujoče nemško zračno brodogojstvo, ki se je razven „L 15“ vse vrnilo. Zračna ladja „L 15“ je bila zadeta od angleškega strela in je pred reko Temzo padla na vodo. O njeni usodi manjkajo poročila.

Najnovejše poročilo pravi, da so nemški zrakoplovi v noči od 1. na 2. aprila ponovili svoj napad na Angleško ter so pripluli nad izhodno angleško obalo, metali bombe ter napravili na mnogih krajih obilo škode.

Grof Tisza Bošnjakom

Bošnjaki, ki so se predstavili cesarju, so se ob svojem povratku v domovino zglasili dne 30. t. m. tudi pri grofu Tiszi, ki je v pozdravnem govoru izustil tudi te-le besede:

„Mi (Ogri) prihajamo k Vam kot starejši bratje, ki imamo trden namen, da Vas z varno roko vodimo naprej po strmi poti človeškega napredka, razvoja, dobrobiti in prostosti. Prosim Vas, da nastopite to pot skupno z nami (Ogri) z zaupanjem do nas.“

K temu pripominjamo zgodovinsko resnico: Bosna in Hercegovina spadata k monarhiji, torej k Avstro-Ogrski. Habsburžani vladajo čez Bosno in Hercegovino ne kot ogrski kralji, ampak kot vladarji avstro-ogrske monarhije.

Mi povdarjamo to tem bolj, ker vemo, da se v nemško-madžarskih konventikeljih baranta medsebojno s Poljsko in Bosno-Hercegovino. Qui capere potest, capiat! Naša sveta dolžnost pa je, da branimo avstrijske in habsburške interese.

Goriške pritožbe.

Pod tem naslovom je poročal „Slovenec“: „V Gorici so ostala tudi po novih prekrstitvah ulic vsa ulična imena samo italijanska. Ali laški jezik, jezik države, ki nas je izdala in napadla, še zasluži tako prvenstvo? Vsak Avstrijec mora reči: Ne! Gorica je središče dežele, v kateri prebiva večina Slovencev. Italijanov, prežetih iredentističnega duha, ki je hotel imeti Gorico „samolaško“, je sedaj v Gorici sila malo, večina teh ljudi je pobegnila, zakaj torej še danes samo laške ulične napise? V Gorici bo po vojski velik tujski promet in ta naj dobi samo laške napise, kakor bi bila Gorica in Goriška samo laška?! Slovenska goriška županstva, slovenski poslanci — le pojdite po svojih zastopnikih v velikem odposlanstvu na Dunaj in povzdignite zahtevo, da dobi Gorica tudi slovenske ulične napise! Zunanje lice Gorice mora biti odločno avstrijsko — avstrijsko stališče pa je istovetno z enakopravnostjo in enakoveljavnostjo vseh narodov! Italijani ne zaslužijo ne po številu, ne po svojem duhu, ne po svojem delu, da bi se jim dajalo prvenstvo pred Slovenci na Goriškem! Italijanska prednost je laž v samolaškem značaju Gorice, iz katere črpajo svojo zahtevo po Gorici. Zato je avstrijski interes in Avstriji moramo skrbeti, da to neresnično trditev o sa-

molaškem značaju Gorice povsod pobijemo — tudi pri uličnih napisih!“

Tržaška „Edinost“ je to ponatisnila in dodala to-le pripombo: „Kakor se zdi neverjetno, vendar je resnično, da se tudi v sedanjem času trdovratno ohranjajo podobne laži z ozirom na narodni značaj vseh primorskih pokrajin. In sicer se ohranjajo na mestih, kjer sicer dan na dan prinašajo srdite članke proti italijanskim aspiracijam (zahtevam) na te pokrajine, dokazujejoč Italijanom, da nimajo nobene podlage za poseganje po teh pokrajinah; ne v zgodovini, ne v razpoloženju prebivalstva in ne po narodnostnem principu! Te dni so imeli pri Sv. Križu pri morju sijajno uspešno šolsko prireditev v patriotično-dobrodelne namene, o kateri smo poročali. Podobno poročilo je prinesla tudi graška „Tagespost“. A veste, odkod je datirano poročilo v graškem listu? Iz — Santa Croce! Z italijanskim krajevnim imenom navajajo vas na slovenskih tleh, v kateri ni niti enega domačina italijanskega jezika! Potemtakem mora zunanji svet misliti, da je to italijanski kraj na italijanskih tleh, da so torej bregovi tega morja italijanski! Ali nito kakor marna za italijanske aspiracije?! Ali nito več kakor čudno? Proti italijanskim zahtevam kričijo — s svojim postopanjem v praksi pa jih podpirajo z neresnico v narodnem značaju teh krajev! Ali je to le lahkomišljenost ali nevednost ali pa — ne, nočemo izreči. Vprašati pa moramo, ali hočemo še nadalje ostati specialiteta s tem, da smo dosledni edinole v neverjetnosti in nedoslednosti?!“

In „Slovenec“ z dne 31. marca piše: „Kot poročajo časniki, pojdejo dne 30. marca furlanski begunci iz Wagne na Dunaj, kjer priredijo koncert. — Človeka mora razveseliti ta novica, ker bodo imeli ti begunci od tega precejšen materialen dobiček in bodo postali tudi širšemu občinstvu nekoliko bolj znani. Radi tega nismo čisto nič nasprotni temu furlanskemu koncertu na Dunaju, ampak jim privoščimo iz celega srca. Želimo pa si pri tem, da bi polagoma tudi spoznali naše slovenske begunce. Dosedaj poznajo, kakor je po pravici nekdo pred nekaj časom omenil v „Slovenecu“, le Gorico in goriške Italijane, oziroma Furlane. Druge nesrečne kraje naše Primorske pa pozna le malokdo. Nehote se moramo vprašati, kdo je temu kriv?“

In v isti številki piše „Slovenec“: „Dež. glavar goriški je za dijake italijanske narodnosti iz Goriške storil vse: slovenski goriški dijaki so istotako podpore vredni in potrebni! Z združenimi močmi napravimo vse. In tudi vlada bi gotovo šla na roko. Omenim naj samo, da je otvorila na Dunaju dijaški konvikt za Italijane. Z vso gotovostjo smemo trditi, da da takega tudi nam, če le napravijo meročajni faktorji potrebne korake.“

Pruski minister o duhovnikih.

Dne 14. marca se je pruski minister za bogocastje v pruskem deželnem zboru slovesno zahvalil vsem duhovnikom za njihovo domoljubno delovanje. Izjavil je: „Mnogo duhovnikov je odšlo v vojsko, in

tam dele našim borečim se bratom vspodbudo in tolažbo. Z njimi dele nevarnosti in trpljenje. Tisti pa, ki so ostali doma, služijo celokupnosti; vsem duhovnikom je domovina dolžna biti hvaležna.

Tiste besede veljajo pač tudi za druge kraje. Ko bodo minili krvavi dnevi svetovne vojske, se boče ljudstvo še le zavedlo, kaj mu je bil duhovnik. Kaj naj daje vojaku v smrtni nevarnosti, katera mu grozi vsako uro, poguma in odkod naj zajema moči, da prenaša vse težave, ki mu jih nalaga vojaška služba, če ne zavest, da je dolžan pred Bogom biti pokoren svojemu cesarju?

Ali si more kdo misliti, da bi se bili avstrijski vojaki borili s toliko srčnostjo, s pogumom in junaštvom, kakoršnega še svet ni videl, ko bi ne bilo ob njihovi strani duhovnika, ki jih navdušuje in jim vedno zopet kaže kvišku k tistemu, kateremu služimo vsi, živimo in umrjemo vsi. Verski moment je poleg ljubezni do vladarske hiše ravno v Avstriji mogoča sila, ki vodi naše ljudi do bajnih činov sijajnega junaštva. Morebiti se bo smelo reči, da so se ravno tisti polki, ki so največ žrtvovali, trpeli in zmagovali, najtesneje oklepali svojega vojaškega duhovnika, ki jim je, kjer le mogoče, delil svete zakramente.

A ne samo v vojni črti je delal duhovnik, delal je tudi doma kot vzgojitelj, kot tolažnik. Ali si moremo misliti, da bi šli duhovniki vsi v vojsko in bi zaprli cerkev? Kakor je otrok miren, dokler vidi očeta, tako je bilo ljudstvo mirno, ker je videlo med seboj svoje duhovnike, posebno tam, kjer so, kakor v Gorici, župniki ostali doma tudi med gromenjem granat. Kdo zamore narod, navduševati k zvestobi, kakor ga navdušuje škof? Nadškof Scepticky je ostal pri svoji čredi tudi, ko so deželo preplavili Rusi, in se je raje dal odvesti v pregnanstvo, kakor da bi bil zapustil svoje ovčice. Zato pravimo, da ljudstvo v vojski ne more pogrešati svojih duhovnikov. Blagor tisti župniji, ki ima v tem težkem času svojega župnika.

Predno še vidimo konec orjaške vojske, nastopajo že nove dolžnosti: Skrb za sirote, za zaostale otkrope naših junakov, ki so dali za domovino svojo kri. Sveta dolžnost naše duhovščine je, z vso odločnostjo udeleževati se tega domoljubnega dela. Kdo drugi bi bil tako poklican, kakor župnik, biti oče tistim, ki so svojega očeta izgubili? Drugi ljudje bodo imeli in že imajo lastnih skrbí več, nego jih morejo nositi, kako naj potem skrbje še za druge? Tu nastane za duhovnika dolžnost, postaviti vso svojo inteligenco in delavno moč v službo javnosti. Duhovnik naj bo oče sirot! In ne samo skrb za sirote; prišle bodo druge nove gospodarske in socialne naloge — ljudstvo moramo dvigniti moralno in gospodarsko. In kdo naj to izvede, če ne bodo duhovniki posegli tu vmes z vsem svojim domoljubjem, s svojo nesebičnostjo, s svojo požrtvovalnostjo? Prepričani smo, da bodo naši dušni pastirji slišali glas naše dobe in da bodo povsod zaslužili lepo priznanje, ki ga jim je dal pruski minister bogočastja: „Vsa domovina naj jim bo hvaležna!“

Sladkor, jajca in les.

Sladkor, jajca in les so najvažnejši izvozni predmeti iz Avstro-Ogrske. Vojska je vzrok, da se sedaj ne morejo več izvažati, pa vzlic temu so ti predmeti pri nas mnogo dražji kot v mirnem času. Slad-

kor in jajca se oddajajo v nevtralne države in tudi v Nemčijo kot odškodnino za drugo, pri nas potrebno uvozno blago. Izvoz lesa pa je danes pri nas docela prepovedan. Cena lesu se zadnji čas že zopet dviga, ker ga malokdo ponuja. Ne le stavbinski les, tudi drva (gorivo) so se sila podražili. A da pride oboje vrste lesa malo na trg, je pač več vzrokov. Tovornih vagonov ni dovolj na razpolago. Železniški promet je sila oviran. Sicer pa tudi gozdnih delavcev in drvarjev kar se da manjka. Dnina se je skoro podvojila, z ujetniki pa si posestniki gozdov ne morejo posebno pomagati, ker ti splošno tega dela niso tako vajeni kot naši drvarji, ki večinoma vsi sedaj mesto dreves — Lahe podirajo. Poleg tega manjka vprežne živine in vozov. Kar se lesa producira, skoro vsega porabi vojaška uprava za svoje stavbe, barake, ujetniške tabore, bolnišnice, skladišča in utrdbе. Posebno pomanjkanje lesa občutijo papirnice in premogokopi. Les se je podražil, odnosno tudi papir in ki ga morajo tiskarne tako drago plačevati, da se je čuditi, kako morejo svoje liste in časnike po starih cenah izdajati. Drva so se za 100% podražila, istotako je mnogo dražji premog. Saj vemo, kako se ga je še za drag denar po zimi težko dobilo. Producenti lesa silno tarnajo, da nimajo pri teh visokih cenah nobenega dobička. Pa pustimo jih pri tarnanju! Skoro gotovo pa je, da cene lesu tudi še po končani vojski ne bodo preveč padle, ker se ga bo mnogo rabilo za postavljanje novih domov, in gozdnih delavcev ne bo preveč na razpolago. Marsikaka lesna trgovina bo še po vojski spala prisilno spanje in draginja stanovanj bo gotovo še več let občutna. Vprašamo ob tej priliki le to, bi li ne bilo prav, ko bi se našlesni trgovci pravočasno združili in osnovali lesno-producentsko in trgovsko delniško družbo? Naj začno o tem meročajne osebe razmišljati in potem potrebno ukreniti.

Nakaznice za sladkor.

C. kr. brežiško okrajno glavarstvo razglša:

1. Upeljava nakaznice za sladkor.

Z ministrsko odredbo z dne 5. marca 1916, državni zak. štev. 61, so se upeljale v svrhu pregleda o dobavi in porabi sladkorja nakaznice za sladkor. S temi nakaznicami za sladkor se določi za prvo štiritedensko prodajno dobo od 19. marca do 15. aprila, in do preklica množina za eno osebo vsled namestniške odredbe z dne 7. marca 1916, drž. zak. štev. 25, z 1 kilogram. Izdajati se mora torej od 19. marca začeni v smislu § 2 imenovane namestniške odredbe sladkor izključno proti od namestništva tiskanim uradnim izkazom o dobavi sladkorja.

2. Dobava nakaznic.

Do dobave nakaznice za sladkor imajo samo le take osebe pravico, kojih zaloge niso višje kakor 2% kg sladkorja za osebo, ki dobi v njihovem gospodarstvu hrano.

Dobava izkaznice za sladkor se ima vršiti po za izdajo krušnih izkaznic pristojnem mestu dotične občine, kateri se bodo tudi od strani okrajnega glavarstva nakaznice za sladkor pravočasno poslane.

Podlago za izdajo nakaznic za sladkor pa tvorijo v § 3, odst. 2, ministrske odredbe z dne 5. mar-

ca 1916, drž. zak. štev. 61, predpisane izjave o zalogah sladkorja.

V smislu tega mesta v postavi se bodo izdajale izkaznice za sladkor le onim osebam, v katerih gospodarstvu se ne nahaja več kakor 2% kg sladkorja za vsako v gospodarstvu na hrani se nahajajočo osebo. Kdor torej zahteva nakaznice za sladkor, mora to navesti pri mestu, ki je poverjeno z izdavanjem teh nakaznic:

a) število v gospodarstvu prehranjenih oseb;

b) pismeno izjaviti in s svojim podpisom potrditi, da se ne nahaja v njegovem gospodarstvu več kakor 2% kg sladkorja za vsako v gospodarstvu prehranjeno osebo.

Za oddajanje teh izjav so se natisnili uradni obrazci, katere je treba istotako zahtevati pri mestu v občini, ki je poverjeno z izdavanjem krušnih izkaznic. K tem izjavam se pripomni, da imajo v smislu § 5 namestniške odredbe z dne 7. marca 1916, drž. z. štev. 25, osebe, ki nimajo nobene pravice do dobave nakaznic za sladkor, ker se nahaja v njihovem gospodarstvu več kakor 2% kg sladkorja v zalogi za vsako v gospodarstvu prehranjeno osebo, v § 3, odstavek 2, imenovane ministrske odredbe predpisano izjavo šele tedaj oddati (§ 4 te odredbe), ako so se znižale njihove zaloge na 2% kg sladkorja za vsako v gospodarstvu prehranjeno osebo, ker dobijo še le v tem trenutku pravico do dobave nakaznic za sladkor. Ravno tako imajo v smislu § 6 navedene ministrske odredbe pripadniki oborožene moči, katerih ne prehranjuje vojna uprava, po za civilno prebivalstvo veljavimi pogoji istotako pravico do dobave nakaznic za sladkor proti prejšnji oddaji v § 3, odst. 2, ministrske odredbe predpisane izjave.

3. Izjeme.

Izjema tega predpisa, da se sme prodajati sladkor le proti izkazanju, oziroma oddaji, veljavne nakaznice za sladkor ali primernemu številu odrezkov nakaznice za sladkor in odgovarja dobljeni množini sladkorja, se vpostavi v § 4, odst. 3, te odredbe, po katerih se sme oddajati v gostilniških obrtih (gostilnah, kavarnah, kantinah in enakih), kakor tudi v slaščičarnah sladkor gostom kot pridatek k pijači ali jedilu brez nakaznice za sladkor. Vendar je prepovedano tem obrtnikom oddajati (prodajati) sladkor sam.

§ 8 namestniške odredbe zapoveduje razven tega, da se sme oddajati v takih obrtih sladkor za eno osebo kot pridatek k pijačam ali hrani največ v množinah do treh kosov do sedaj navadne kockaste oblike in da je razven tega prepovedano oddajati sladkor v poljubno rabo od strani gostov.

Ravno tako ne dobijo v smislu § 5 ministrske odredbe osebe, ki se popolnoma oskrbujejo v poljudnih in dobrodelnih zavodih, samostanih, vojaških zavodih, v poučevalnih in vzgojevalnih zavodih, prisilnih delavnicah, ječah, azilih, taboriščih za begunce itd. nobene nakaznice za sladkor.

Izrečno se pripomni, da predstavljajo nakaznice za sladkor le pripomočke za pregled prodaje in porabe, torej se ne morejo smatrati kot nakaznice, na podlagi katerih bi se lahko brezpogojno zahtevala morebiti resnična dobava na teh nakaznicah označenih množin.

Slednjič se pripomni, da morajo pri nakupovanju sladkorja od dne 19. marca začeni prodajalci — včevši vse gostilničarje, slaščičarje — nabiti ta razglas na obče vidnem mestu v svoji prodajalnici in o priliki prodaje sladkorja oddane nakaznice, oziroma odrezke, shraniti. Te veljajo prodajalcu kot dokaz za

LISTEK.

„Umetnik.“

Črtica.

Solnce je padalo na zapad. Vrhovi gora so se blesteli. Ljudje so večerjali. Vse se je podajalo k počitku, povsod je legal svečan mir.

Le jaz sem moral še v vojašnico, da si ogledujem nove rekrute. Stali so na dvorišču v civilni obleki, stisnjeni v kopico, nekateri poparjeni, drugi pa strmo v pozoru, kakor bi hoteli imponirati prvi trenotek. Pogledali so me vsi z dolgim, radovednim pogledom. Zapazil sem takoj, da stoji eden ob strani kot da ne spada k njim. Bila je to nekoliko upognjena postava z dolgima rokama in predebelo glavo. Bil je golorok in v desnici je držal culo.

Ko sem pregledal vrste rekrutov, sem stopil k temu. Narednik mi je dejal s smehom, da so se mu tresla široka lica: „Pred tem ne bo bežal noben sovražnik.“

Opazoval sem revni obraz rekrutov, ki se je spaciil v obupen izraz. Zabit je bil, to je bilo jasno, a videl sem takoj, da je to eden izmed tistih ljudi, ki si ne znajo pomagati in to me je ganilo, posebno ko sem videl, da se je, ločen od drugih, čutil čudno zapuščenega in obupanega.

„Obdržimo ga“, sem dejal. Proti možu pa: „A zakaj niste oblekli jopiča, saj je hladno?“

„Ga nimam“, je odgovoril ta v čudnem narečju in se pri tem posmejal.

Narednik mi je pojasnjeval: „On je namreč iz popolnoma zapuščene vasice. Bil je kravji pastir pri nekem kmetu in jopiča sploh ni nikdar imel.“

Novinci so pogledali radovedno nanj, z nasmehom, šepetali so. Bilo jim je nerazumljivo in čudno, da mož ni imel nikdar jopiča. Strnili so se krog njega in ga opazovali od vseh strani.

„Pazite“, sem dejal, „da moža ne bodo dražili, ali zasramovali!“

„Kaj imate pa v culi?“ sem se obrnil zopet na moža.

Njegov topi obraz je v tem trenutku zablestel, in odvezal je iz rute harmoniko in mi jo je pomolil. Zopet je šel šepet med novinci.

„To je pa imenitno!“ sem dejal, da bi ga ne žalil, pa me je najbrž napak razumel, kajti začel je igrati. Nagnil je glavo v stran in njegov grdi obraz je bil popolnoma miren, zatopljen...

Še nikdar nisem slišal igrati harmoniko tako lepo. Slišal sem ga še mnogokdaj igrati. Zvečer, v nedeljskih popoldnevih, ob vseh prostih urah je igral Blazij svojo harmoniko.

Bil je najslabši vojak v svoji stotniji. Šestkrat je napravil vsako stvar napak, da je pravo zadel, — rabil je mnogo potrpežljivosti in tudi v uniformi ni izgledal bolje. Vedno upognjene postave, grd, neumen obraz, bil je predmet zasramovanja. Pa ni se brigal, ker je vedel, da umolknejo najhujši zasramovalci, če prime za harmoniko.

Ko je nastala vojna in je Blazij pozneje kakor drugi spoznal, za kaj se gre, je skrivaj zavl harmoniko, jo nesel iz kasarne in nam jo šele na bojnem polju zopet pokazal.

Spočetka smo mislili, da smo na vajah. Ko pa nas je pozdravil od meje prvi govor sovražnih pušk, smo videli, da je resno. Ko je letela čez nas prva sovražna granata, sem videl Blazijev obraz poleg sebe. Pogledal je začuden na mejo.

„Ali se ne bojite?“ sem ga vprašal.

Potresel je glavo in dejal: „Nič ne de. Če le

rok ne izgubim, da bom mogel igrati harmoniko.“

In zvečer je igral zopet, lepše kot kdaj prej. Nato so prišli težki dnevi. Noč in dan smo ležali v strelskih jarkih. Neprestano so pele puške in grmeli topovi. Naša stotnija še ni imela izgub. Razpoloženje je bilo prav veselo, dnevi jasni in krasni.

Nekega solnčnega popoldne smo zapazili, da nasprotna artilerija vedno bolje strelja na nas. In naenkrat so nas zadeli. Ne morem popisati trenutka. Zapustila nas je skoraj zavest po tem strahovitem udarcu. Sovražna granata je bila zadela naš strelski jarek.

Ko sem odprl oči, sem videl blede, potrte obraze in v očeh vseh grozo. Nekoga sem videl ležati na tleh. Bil je Blazij.

Šel sem k njemu in se sklonil. Neumen, obupan nasmeš mu je igral na bledem obrazu. Zagledal sem, da mu manjka leva roka. Vročina je šla skozi mene in bojeval sem se, da sam ne omedlim.

Vojak-sanitejec mu je slačil jopič: „Ko bi ga le mogli prenesti tja za skale.“

Tu je zbral Blazij vse moči, se je dvignil in opiraje se na sanitejca je šel opotekaje v varneje ozadje.

Naenkrat je postal.

„Moja roka...“, — je dejal otroško žalostno. Tu je videl, da oči cele stotnije zrejo nanj, videl iznenadenje, grozo v očeh.

Zabliskalo se je v njegovih očeh in se je zasmel, kot nikdar prej. „Nič ne de“, je dejal in pogledal po obrazih. „Če ne bom mogel igrati, pa — plesal bom lahko...“

Zažvižgal je par glasov, trepetajočih, negotovih taktov in napravil nekaj opotekajočih se plesnih kretenj.

Padel je po dolgem na tla. Sanitejec ga ni več mogel držati...

njegovo potrebo na sladkorju ter se morajo oddati pri zahtevanju za dobavo sladkorja predpisanih dobavnih listih okrajnemu glavarstvu.

4. Kazenska določila.

Radi nasprotnega ravnanja proti temu razglasu se bode kaznoval i prodajalec i kupec v smislu § 14 navedene ministrske odredbe, ako ni podvrženo to dejanje ostrejši kazni, od okrajnega glavarstva z denarno globo do 2000 K ali pa z zaporem do 3 mesecev, pri težkih okoliščinah pa z denarno globo do 5000 K ali z zaporem do 6 mesecev, eventuelno se še lahko določi pri razsodbi tudi izguba dotične obrtne pravice.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču položaj neizpremenjen. Vršili so se sicer hudi artilerijski, a močnejših infanterijskih spopadov ni bilo. Včeraj je Lah metal bombe na Postojno.

Vsi posamezni italijanski napadi odbiti.

Dne 31. marca se je na posameznih mestih italijanske fronte zopet razvilo na obeh straneh živahnejše bojevanje. Topovski boj je bil posebno razvit ob tolminskem območju, v ozemlju Bele ter v Dolomitih. Naši so italijanske napade na del bojne črte med Velikim in Malim Palom in pri Schluderbachu krepko odbili.

Cadorna komaj utekel smrti.

Iz Berna v Švici se dne 31. marca uradno poroča:

Kakor je pariški dopisnik italijanskega časnika „Secolo“ izvedel iz zanesljivega vira, se je general Cadorna na svojem povratku iz Londona nakrajal na parniku „Sussex“, katerega je nemški podmorski čoln prejšnji teden potopil. Cadorna se je rešil v čolna in se je po nesreči takoj vrnil v London. Dne 25. marca se je znova vrnil na belgijsko bojišče. Vest o Cadornovi nezgodi se potrjuje tudi iz razloga, ker se je general Cadorna vrnil pozneje v Pariz, kakor je bilo določeno.

Pomanjkanje žita v Italiji.

V Italiji je nastalo veliko pomanjkanje žita in moke. V prometu je bila zadnji čas že skoro sama riževa moka. Kakor se iz Lugana poroča, se je italijanski vladi posrečilo nakupiti v Ameriki večje množine žita. Dne 31. marca je že priplulo šest velikih ameriških parnikov, ki so bili obloženi z žitom. 4 druge parnike pa še pričakujejo v Neapolju. Vlada upa, da bo z ameriškim žitom preprečila pretečo lakoto.

Rusko bojišče.

Ruska ofenziva proti Hindenburgovi armadi je, kakor pravi uradno poročilo, običajna v močvirju in v krvi. Celi mesec marca so Rusi v prostoru med Rigo in Naroškim jezerom metali proti nemški fronti vojaštvo, skupno 30 divizij, to je 500.000 mož. Dan za dnevom so gnali sveže čete v borbo, a dosegli so le neznatne uspehe. Ruske izgube pa se cenijo v tem času na 140.000 mož. Na ostali ruski fronti so bili boji manjšega obsega. Pri mestu Olyka ob Putilovki so imele naše čete znaten uspeh, ob Strypi pa se je ruski napad izjalovil.

Uspeh pri Olyki.

Dne 31. marca so naše čete pri kraju Olyka ob reki Putilovka (izhodno od trdnjave Luck) z nenadnim sunkom zavzele ruske prednje postojanke, ki so bile potisnjene precej daleč naprej proti naši vojni črti, in so sovražne ovire uničile in sovražne postojanke zasule. Nato so se naši zopet vrnili nazaj v svoje prejšnje prostore.

Ob Strypi.

Rusi so dne 31. marca ob Strypi južno od železnice Brzezany—Ostrov južnoizhodno od kraja Sienikovec poskušali svojo fronto v širini 1000 metrov z naskokom potisniti naprej. Naši so sovražni sunek z artilerijskim ognjem in protinapadom odbili.

Rusi hočejo Černovice.

General Ivanov, ki poveljuje ruskim četam v Besarabiji, je izdal, kakor poroča rumunski „Univer-

sul“, na armado, ki je zbrana v prostoru med mestoma Rarance in Toporouc, armadno povelje, v katerem pravi, da se Černovice morajo zopet zavzeti. Dokler se tega ne doseže, se ne bo ruski armadi dovolil nikak odpočitek.

Galicija varna?

„Nova Reforma“ poroča:

V petek, dne 24. marca, popoldne je dospel v Lvov posebni vlak s 17 osebnimi in 16 tovornimi vozovi. Vlak je pripeljal v Lvov celotno, dozdej v Tarnovu se nahajajoče osebje lvovskega poštnega in brzojavnega ravnanstva. Vsega skupaj je prišlo v Lvov približno 400 uradnikov, njim na čelu ravna celj Šifner. Iz tega je razvidno, da na višjem mestu smatrajo Galicijo za dovolj varno pred vsakim ruskim upadom.

Francosko bojišče.

Pred Verdunom so Nemci zavzeli vas Malancourt na zahodnem bregu reke Moze, severozahodno od Verduna. Na izhodni strani Moze se je Nemcem posrečilo dobiti v svojo last nekaj postojank severozahodno in zahodno od vasi Vaux. V mesto Verdun pa meče nemška artilerija vžigalne bombe. Na drugih krajih francosko-nemškega bojišča ni pomembe vrednih dogodkov.

Malancourt zavzet.

Zahodno od Moze so Nemci dne 30. marca dosegli znaten uspeh: Zasedli so z naskokom vas Malancourt in francoske utrdbe na obeh straneh vasi. Zagozda nemške armade se je tako zopet dalje zabil v francosko trdnjavo črto na zahodni verdunski strani. Ujetih je bilo pri zavzetju Malancourta 6 ranjenih častnikov in 322 mož.

Umirajoči Verdun.

Pariški zastopnik kristijanskega lista „Aitenposten“ brzojavlja dne 29. marca o svojem obisku fronte pri Verdunu:

Zadaj za fronto se kilometer za kilometrom raztezajo utrjene črte druga poleg druge. Ako si tudi predstavljamo, da bi Nemci Verdun zavzeli, kar pa smatram skoro kot izključeno, bodo Nemci še v kljub temu vedno trčili na nove utrjene črte.

Poročevalec je zasledoval borbo pred Verdunom z neke višine. On pravi: Strmim, kako majhen je pravzaprav prostor, na katerem se vrši velika verdunska bitka. Razdalja med utrdbo Douaumont in višino „Pfefferhöhe“ ni večja kot pol ure hoda. V tem majhnem prostoru se nahaja menda še dvojne strelnih jarkov v francoski posesti, kar se nam zdi skoro neverjetno.

Najvažnejše, kar so Nemci dosegli, je, da leži Verdun v območju nemških topov. Zadnji teden je to mesto zadelo najmanj 400 granat. Od četrta naprej padajo v mesto vžigalne bombe. Ko sem bil v mestu, je padlo brez števila vžigalnih krogel v trgovski del mesta.

Težko si je predstavljati žalostnejšo sliko, kot je zapuščeno in razrušeno mesto. Verdun je zdaj mesto, ki umira. A nek častnik mi je rekel: „To nič ne de, če le Nemci ne bi mesta zavzeli.“

Nizozemska se pripravlja.

Zadnjega marca so s severa prišla poročila o nekih izrednih pripravah Nizozemske. Vsi vojaški dopusti moštva in častnikov armade in mornarice so preklicani, izvemši tiste, ki so se podelili neposredno od vojnega ali mornariškega ministra. Preklicani so tudi vsi dopusti železničarjev. Nadalje so vsi železnični vagoni, ki so bili avgusta 1914 dani na razpolago za vojne namene, pa so pozneje prišli tudi v zasebni blagovni promet, zopet rekvirirani. Vršijo se tudi prav pogosto posvetovanja v najvišjih krogih, na najvišjih mestih v armadi in mornarici, posvetovanja ministrstva; govori se tudi o neki tajni seji druge zbornice. Če se pa vpraša, zakaj vse to, so za odgovor samo ugibanja. Ali zoper Angleže ali zoper Nemce, to je alternativa. Nemci so si sicer v svesti, da je večina nizozemskih častnikov zavzeta za četverosporazum ter da se Nemci ne smejo nadejati kakega zavezništva Holancev proti Angležem. Vendar pa Nizozemska nima nobenega vzroka, vojaško nastopati proti Nemčiji, osobito še iz tega razloga ne, ker je po padcu nemškega velikega admirala Tirpitz v bojevanju podmorskih čolnov zmagala zmerna struja, ki se bolj ozira na nevtralne države, torej tudi na Nizozemsko. Vrh tega pa je za Nizozemsko podučna u-soda Belgije, ki je na strani Angleške in Francoske

postala nesrečna. Ugibanja o vzrokih in ciljih nizozemske priprave se povečini sukajo okoli pariške konference četverosporazumovih držav. Baje je ta konferenca od Nizozemske zahtevala, naj zapre svoje meje proti Nemčiji. Drugi celo domnevajo, da je Anglija od Nizozemske zahtevala, naj ji dovoli prosti prevoz za svoje čete, ki jih namerava uporabiti zoper Nemčijo ter ji na ta način ustvariti novo bojišče. In proti tej kršitvi nepristranosti in samostojnosti baje namerava Nizozemska uporabiti vso svojo vojaško silo, ker noče iti v angleško sužnjost kakor Grčija. A to so samo ugibanja, zakaj nizozemska vlada dozdej še ni dala uradne izjave.

Kar se tiče vojaške sile Nizozemske, ima ta država 12 infanterijskih polkov, 4 konjeniške polke, 4 polke poljske artilerije, 4 polke trdnjavske artilerije, 1 ženijski polk in potrebne rezerve. V vojski lahko zbere nad 97 bataljonov, 17 eskadronov, 26 baterij, to je 140.000 mož in 156 topov. Z rezervami in črno vojsko vred dosega nizozemska armada stanje 400.000 mož. Razpolaga tudi z 8 linijskimi ladjami, 14 križarkami, 6 topovskimi čolni, 8 rušilci, 38 torpednimi čolni in 10 podmorskimi čolni.

Tudi najnovejša poročila ne dvignejo tajnostne koprene iznad ukrepov nizozemske vlade. Dočim „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ zanika vsako zvezo med temi ukrepi in med pariško konferenco ter med diplomatsko zahtevo kake države, pa „Maasboode“ izjavlja, da ni izključeno, da pride Nizozemska vsled pariške konference v težaven položaj in da je v bodočnosti mogoča prav ostra blokada Nizozemske. Med tem so poslaniki raznih držav se oglasili v nizozemskem zunanjem ministrstvu, kjer so izvedeli, da nizozemski ukrepi niso naperjeni proti nobeni izmed vojskujočih se držav.

Pred Solunom.

Bombe ubile 200 Angležev in Francozov.

Bombe, katere so nemški zrakoplovci dne 27. marca metali na Solun, so, kakor se poroča iz Aten, ubile 1 grškega vojaka, 3 pa ranile. Ranjenih je bilo 15 prebivalcev. Skoda, katero so napravile bombe v taborišču Angležev in Francozov, pa mora biti velika. Število ubitih Angležev in Francozov znaša okrog 200. Vnelo se je tudi 20 ton angleške razstrelivne snovi „Sedit“; bombe so zažgale poleg tega še večje število barak. Uničenih je 27 srbskih železniških vozov z vojnimi gradivom. Razstreljeno je tudi še mestno skladišče za municijo.

Način, kako so se Angleži in Francozi utaborili v sredini Soluna, ko so tam napravili svoj glavni stan in opazovališče, da bi se tako zavarovali zoper vpade sovražnih zrakoplovcev, se na Grškem o stro obsoja. Nekateri grški listi zatrjujejo, da bi Avstriji in Nemci bili Solun, ako ne bi bilo mesto grška posest, že davno spremenili v razvaline, ker so ga Angleži in Francozi utrdili.

Angleži v Kut el Amari gladujejo.

Londonski „Morning-Post“ poroča, da so došle vesti, ki pravijo, da je angleški diviziji, ki je v Kut el-Amari po turških četah obkoljena, že dne 29. febr. pričelo primanjkovati živeža. Dnevno hrano so zmanjšali na eno tretjino dosedanje mere.

Juanšikaj odstopi.

„Agence Havas“ poroča z dne 30. marca iz Tokija:

Vojni minister general Oka je odstopil. Vodstvo ministrstva je prevzel njegov namestnik Ošima. Po pismenih poročilih iz Pekinga in Šangaja baje namestnik predsednik kitajske ljudovlade, Juanšikaj, odloži svoje mesto. Njegov naslednik bo skoro gotovo sedanji podpredsednik Liynanhung.

Vojni minister Krobatin v Cetinju.

Vojni minister generalni polkovnik pl. Krobatin je dne 31. marca došel v Cetinje, kjer je bil zelo slovesno sprejet. Iz Cetinja je pl. Krobatin odpotoval v Škader.

Asquith v Rimu.

Angleški ministrski predsednik Asquith je dne 31. marca dospel v Rim na obisk angleških državni-

kov in na ogled italijanske fronte. Dne 1. aprila je bil Asquith sprejet od papeža v avdijenci.

Vojvoda Avarna umrl.

V Rimu je dne 1. aprila umrl bivši dunajski poslanik, vojvoda Avarna.

Raznoterosti.

Narodna zavest ogrskih Slovencev. Prekmurskim „Novinam“ poroča domobranec Kozar Janoš med drugim: „Mi Slovenci v obrambi domovine nismo zasostali za drugimi narodi, tudi svojega poštenja nismo izgubili, ampak smo si ga ohranili. To svedoči veliko zlate, srebrne in bronaste svetinje na prsih naših Slovencev. Ko je podpolkovnik pl. Toth Sander vprašal stotnika naše stotnije, kake ljudi ima v njegovi stotnji, je odgovoril, da ogrske Slovence. Zatem je gospod podpolkovnik položil enemu Slovincu roko na prsa in rekel: „Ljubezen do maternega jezika ne škoduje brambi domovine, samo da je srce vnefo za domovino.“ Od te ure, ko sem iz ust našega zapovednika slišal spoštovanje do matrne reči, še z večjo vernostjo stojim na braniku domovine.“

Desetletnica češkega kmečkega lista. Glasilo češke agrarne stranke na Češkem, „Venkov“, je obhajalo dne 29. marca desetletnico svojega obstanka. List šteje nad 30.000 naročnikov.

Na Koroškem. Pri velikovškem okrajnem glavarstvu so se zgodile velike spremembe. Sedaj je predstavljen, tudi c. kr. okrajni komisar Matej Kaki k okrajnemu glavarstvu v Celovec. Na njegovo mesto je prišel vladni koncipist Hermann baron L'Estocq.

Težko je obolel, kakor se iz Dunaja poroča, skupni finančni minister dr. Ernest pl. Körber.

Telesna kazen v ljudski šoli. Pri okrajnem sodišču v R. na Češkem sta tožila dva očeta učitelja in kaplana, ker sta v šoli telesno kaznovala njihove otroke. Učitelj in kaplan sta bila oproščena. V razsodbi se naglašja, da § 413 kazenskega zakona dobi le tedaj veljavo, ako so otroci res poškodovani na telesu; obtožena bi ravnala proti temu paragrafu, ako bi kazen imela škodljiv vpliv na zdravje otrokovo, kar se pa v tem slučaju ni zgodilo; kajti, četudi so ostala vidna znamenja kazni, vendar se ne more trditi, da je zdravje otrok poškodovano, ali da so otroci vsled kazni zboleli. V obeh slučajih se je državni pravdnik pritožil, toda okrožno sodišče je potrdilo razsodbo prve inštanice in pritožbo zavrnilo.

Ugodnosti za 18letne črnovojniške zavezance obrtnih šol. Podovodom bodočega prebiranja mladencev črnovojniških zavezancev rojenih v letu 1898, ki obiskujejo obrtne učne zavode, je izdal minister za javna dela odlok, v katerem se določa, da bodo imeli ti črnovojniški zavezanci, če bodo pri prebiranjih, ki se bodo začela dne 14. aprila t. l. potrjeni v vojake, popolnoma tiste ugodnosti, kakor so jih imeli črnovojniški zavezanci obrtnih šol, rojeni v letu 1897. Bodo torej smeli napraviti predčasno zrelostne izpite in bodo dobili predčasno zrelostna spričevala.

Sole nabiralnice zlata. Naučno ministrstvo je izdalo na vse deželne šolske oblasti sledeči odlok: Koj po izbruhu vojne je nemška vlada odredila, da morajo učenci in učenke raznih učnih zavodov nabirati prostovoljne darove v zlatu in predmetih iz zlata, kar je vrglo nemški državni banki čez 100.000.000 mark čistega zlata. Da bi se tudi pomnožile zaloge zlata avstro-ogrskih banke, kar bi povzdignilo našo valuto, se določa, da morajo učenci in učenke raznih učnih zavodov pobirati razne prostovoljne doneske v zlatu in predmete iz zlata in sicer brezplačno. Določa se torej, da tvori vsaka šola nabiralnico za zlato in predmete iz zlata za prostovoljne darove učencev in starišev.

Semenski krompir. Mariborsko okrajno glavarstvo ima za revnejše prebivalce mariborskega okraja za primerno nizko ceno na razpolago izvrsten semenski krompir. Komur torej primanjkuje semenskega krompirja in si istega ne more drugod nabaviti, naj se takoj te dni osebno oglasi na okr. glavarstvu v pisarni g. komisarja dr. Lajnsiča. Vsak naj prinese seboj potrdilo od občinskega urada, da res neobhodno potrebuje semenskega krompirja. Cena in prostor, kje se bo lahko krompir naložil, se mu bo povedalo na glavarstvu.

C. kr. žetveni komisar na mariborskem okrajnem glavarstvu, g. R. Petrovan, nas prosi, da bi v listih objavili, da je on nastavljen samo za mariborsko okrajno glavarstvo. Zadnji čas pa je dobil iz cellega Slovenskega Štajerja več stotin prošelj za se-

mensko žito in za nasvete v enakih zadevah, katerih pa pri najboljši volji ne more več sproti reševati. Iz drugih okrajev se naj obračajo posestniki na tamošnje c. kr. žetvene komisarje, ki so nastavljeni sedaj pri vsakem okrajnem glavarstvu.

Sadike žlahtnega gabeza. Lansko leto in letos je svinjske piče v mnogih gospodarstvih močno primanjkovalo. Skrbeti moramo že sedaj, da bomo imeli letos dovolj svinjske krme. Zelo priporočljiva vrsta svinjske piče je žlahtni črni gabez po nemško: »Beinwell«, latinsko: »Symphytum asperium« ali »Symphytum officinale«. C. kr. kontrolna postaja za semena na Dunaju ima na razpolago večjo množino sadik od žlahtnega gabeza in jih oddaja kmetovalcem svinjerejem brezplačno. Posestniki, ki dobijo te sadike, se morajo zavezati, da bodo gabez tako sadili, gojili in rabili, kakor se jim od omenjene postaje predpiše. Sadike žlahtnega črnega gabeza (Beinwellstecklinge) se naročajo na sledeči naslov: »Direktion der k. k. Samenkontrollstation, Dunaj, 2. okraj, Prater 174.« — Dobro bi bilo ako bi se tudi na Slov. Štajerskem poskusilo saditi to rastlino.

Naredba za obrambo razširjenja slinovke. Osrednji odbor štajerske kmetijske družbe razglaja: Že pet let grozeča nevarnost, da se razširi slinovka, se je iznova povečala. Ta kuga se je pojavila zadnji čas v okrajih: Celje, Maribor, Gradec, Bruk, Ljubno, Knittelfeld, Judenburg in Murava. Način, kako se je zanesla slinovka, se žalibog ni dal ugotoviti v vseh primerih; domnevati se mora, da so kugo zanesle osebe ali pa reči, ki so se uporabljale pri prevozu živinčet. Ako bi se slinovka še nadalje raztrosila, in se kuga razširila še po nadaljnjih okoliših, je še večje pomanjkanje mleka neizogibno, in dvomljivo je, če se bo moglo obdelovati polje, oziroma mogli spraviti pridelki. Iz teh uvaževanj nastane v svrhu za branjenja tako resnih posledic za živinorejce potreba, da posvečajo zdravju svoje živine neprenehoma največjo pozornost, da nadalje v primeru sumljivih znakov bodisi takoj pokličejo živinozdravnika, bodisi potom občinskega urada po najkrajši poti naznanijo slučaj politični okrajni oblasti in ustavijo vsak promet na dvorišče in iz dvorišča dotej, da se pojasni položaj.

Danska prepoveduje izvoz. Dansko ministrstvo je prepovedalo izvoz perotnine (žive in zaklane), mesa severnih jelenov, čokolade in kakao v vseh oblikah, popra, železnega vitriola in volnenega blaga.

Zakaj je ne salutirao? Prekmurske „Novine“ poročajo: „V Kaniži je srečao nadporočnik prostoga vojaka, šteri je preštimano kadro kre njega, salutirao njemu pa ne. V levo roki je noso palico, na šteru se naslanjao, oblečen je pa bio po siromaškom. — „Zakaj ne salutirao?“ ga pita nadporočnik. Vojak bi rad z nogami vkup vdaro kak inča, samo ka ne ide. Na pitanje odgovori: „Javim ponižno, gospodi nadporočniki, ka pravo roko narejeno mam, ešče je ne morem zdignoti. Z levov rokav se pa moram na palico naslanjati, kar me narejena noga tudi še nešče bogati.“ Nadporočnik je nato z ostrogami vkupčvesno i dolgo salutirao čonklavomi i plantavomi junaki.“

Obnašanje novodobnih milijonarjev. Znani ogrski pisatelj Franc Molnar opisuje novodobne velikomestne milijonarje, ki so si pridobili v sedanjí vojski premoženja na milijone, sledeče: »Videl sem to novo budimpeštansko občinstvo, kako šteje v restavracijah tisočkronske bankovce, stokronske bankovce pa zлага v zabojčke. Videl sem, kako si ti ljudje izročajo med seboj deset do petnajst tisočkronskih bankovcev in sicer navažno med opoldanskim kosilom. Zopet drugi ljudje so opazovali še lepše reči. Oseba, kateri je poverjeno nadzorovanje lož v budimpeštanskem narodnem gledališču, je videla te milijonarje, ki so sedeli v najdražjih ložah, kako so devali papir, v katerem so bile zavite klobase in kisle kumarce, na dragoceno baržunasto ograjo in med predstavo zavživale večerjo. Priletna gospa je opozorila te novodobne milijonarje, da bi bila vendarle škoda za dragoceno baržunasto ograjo, če bi dobila pege od maslnih klobas. Toda ti milijonarji, katerim je prinesla vojska milijonske dobičke, se niso prav nič zmenili za dobrohotni opomin dotične gospe, marveč so rekli, da smejo storiti v loži kar hočejo, saj so jo plačali. Občinstvo, ki je videlo ta prizor, se je zgržalo nad takim početjem.« Ali bi ne kazalo, če bi država te ljudi, ki so obogateli kar čez noč, obdačila nekoliko bolj?

Velika železniška nesreča na Dunaju. Na dunajski mestni železnici se je pripetila dne 31. marca velika železniška nesreča. Proti 2. uri popoldne sta trčila skupaj dva mestna železniška vlaka. Učinek je bil grozovit. Dva voza sta bila popolnoma razbita. Zavsem je bilo ranjenih 50 oseb, med temi je bilo več oseb težko poškodovanih. Med težko poškodovanimi se tudi nahaja strojevodja, ki je baje zakrivil nesrečo. Vzrok nesreče

še ni natančno dognan, ker težko ranjenega strojevodjo ne morejo zaslišati.

Preskrbite se s premogom. Iz strokovjaških krogov se poroča, da se utegnejo tekom letošnjega poletja znatno zvišati cene za premog. Priporoča se torej, da se ljudje že sedaj preskrbijo s primernimi zalogami premoga.

Poštni promet s Primorskim. Teža posameznih zasebnih poštinih zavojev v Trst in na druge primorske poštne urade ne sme znašati več kakor 10 kilogramov in označena vrednost posameznega poštne zavojne ne več kakor 100 kron. Na odrezku spremnice in v poštinih zavojih ne sme biti nobenega pismenega obvestila.

Proti širokim krilom. Namestno generalno poveljstvo 3. bavarskega armadnega zbora je izdalo razpis, v katerem opominja ženstvo, naj ne troši tkanin na neprimerno široka in nabrana krila, kakor tudi ne usnja za previsoke čevlje. Usnje in tkanine se rabijo za nujnejše svrhe. Patriotična dolžnost veleva ženstvu, da se v tem resnem času nosi primerno skromno.

Podganji kožuhi najnovejša pariška moda. Francoski vojaki v strelskih jarkih imajo zelo nadležne goste — podgane. Pobijejo jih na tisoče in za kratek čas jih odirajo in kože strojijo. Sedaj predlagajo list „Gaulois“, naj Parižanke v znak patriotizma uvedejo podganjo kožuho v modi: na ta način se bo prihranilo dokaj narodnega premoženja, ki bi šlo drugače za drago kožuho, na drugi strani bodo pa imeli francoski vojaki postranski dohodek iz lova na podgane.

Dopisi.

Maribor. Okrajno glavarstvo razglaja, da sta okrajna živinozdravnika odslej zanesljivo dobiti v uradu le po sredah in sobotah predpoldne.

Krčevina pri Mariboru. Dne 30. marca t. l. je delavka Neza Golnar v Bergovi tovarni za usnje rezilnemu stroju za usnje z desno roko tako blizu, da ji je stroj roko hudo poškodoval. Z rešilnim vozom so jo spravili v bolnišnico.

Ptuj. Posestnik Blaž Habjanč je dne 27. marca izvel iz Drave pri Dravskem otoku v občini Zabovci 160 cm dolgo mrtvo človeško truplo, ki je ležalo že več mescev v vodi in je bilo že napol segnito. Na truplu ni bilo nobene obleke, brččas je dotična oseba pri kopanju v Dravi utonila. Truplo so pokopali na vaškem pokopališču pri Sv. Marku.

Makole. Nemila smrt je stegnila svojo kruto roko po novi žrtvi, po žrtvi v najlepših letih. Umrl je nam naš cerkovnik Hinko Kovačič. Bil je obče znan in priljubljen. Tudi on je moral v vojake. Vrnil se je, a vrnil se je bolan in kmalu ga je ta bolezen uničila. Umrl je torej kot žrtev za domovino. Bodi mu domača zemljica lahka!

Celje. V izvrševanju svojega poklica je umrl na severnem bojišču štabni zdravnik dr. Viktor Očka. Imenovani je služboval kot polkovni zdravnik že dalje časa v našem mestu in je bil v obče priljubljen oseba.

Trbovlje. Naša premogokopna družba je razdelila za preteklo leto kot dobiček 10% dividendo, to je delničarji so dobili za vsakih 100 K glavnice po 10 K dividende. Promet družbe v pretečenem poslovnem letu je bil nekoliko večji, kakor leta 1914, toda še vendar manjši, kakor v letu 1913.

Iz Logarjeve doline. Podružnica nemškega in avstrijskega planinskega društva v Celju naznanja, da Logarjeva gostilna letos v mescu aprilu ne bo odprta, ampak še le v mescu maju, ker se je izvršila sprememba posesti. Gostilno je prevzela Marija Jezernik iz Luč, ki je poprej oskrbovala planinsko kočjo na Korošici. Hribolazci, ki bi radi obiskali v velikonočnih praznikih Logarjevo gostilno, dobe tozadevna pojasnila pri odбору zgoraj imenovane podružnice.

Naročevanje samo pondeljkeve „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozdej lahko naroči posebej. Za naročanje pondeljkeve „Straže“ se naj rabijo položnice „Našega Doma“, katere smo priložili pred kratkim in ki so veljavne samo za pondeljkevo „Stražo“. Kdor nima te položnice, naj pošlje denar po poštni nakaznici na naslov: Upravištvo Pondeljkeve Straže v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je nov ali star naročnik, da ne bo pomot. Sama Pondeljkeva Straža stane za celo leto K 3'20; za pol leta K 1'60; za četr let 90 vin.

Koledarja za slovenske vojake ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru samo še nekaj izvodov. Kdor ga misli naročiti, naj to takoj stori. Dozdej se ga je razpečalo že blizu 20.000.